

*Кредісов А.І.**

ЗНАЧНИЙ ДОРОБОК У ВАЖЛИВІЙ ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Інтенсифікація глобалізаційних процесів стала однією з визначальних рис світового господарства початку століття. Стрімкий розвиток та поглиблення економічних зв'язків між країнами, групами країн, економічними угрупованнями, зростання економічної взаємозалежності основних світових акторів вимагає чіткого розуміння витоків, принципів, механізмів, закономірностей та наслідків розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації.

Безпосереднім індикатором дослідницького інтересу до означених питань слугує увага багатьох зарубіжних науковців, які займаються пошуком відповідних стратегій розвитку в умовах глобалізації. Такий інтерес постійно має місце і в середовищі вітчизняних науковців. Свідченням цього є нова колективна праця «Економічна глобалізація», видання якої присвячене 175-річчю Київського національного університету імені Тараса Шевченка¹.

Цей фундаментальний підручник має, безперечно, посісти провідне місце в сучасній навчальній літературі. Він органічно поєднав останні світові досягнення методики викладання навчального матеріалу з результатами наукових досліджень у галузі світового господарства і міжнародних економічних відносин. Авторами підручника є викладачі-науковці економічного відділення Інституту міжнародних відносин та провідні фахівці інших вищих навчальних закладів й наукових установ країни, а головним редактором – відомий вчений, заслужений працівник науки і техніки України, професор Філіпенко А.С.. Окрім навчально-методичного спрямування у підручнику реалізовано дослідницький намір розкрити теоретичні та методологічні проблеми, форми прояву та протиріччя економічної глобалізації, а також визначити місце України в геостратегічній системі координат.

Рецензований підручник являє собою значний доробок у надзвичайно потрібній сьогодні освітній галузі, піднімає широкий пласт проблематики. Структурна побудова підручника є логічною, теми розкриті послідовно та всебічно, що дозволяє сформувати цілісну систему знань щодо особливостей розвитку, форм прояву та наслідків економічної глобалізації. Матеріал систематизовано в сімнадцяти розділах.

Умовно тематику, запропоновану у розділах підручника можна розподілити на декілька блоків. Так, у першому змістовному блоці висвітлюються теоретичні та методологічні аспекти економічної глобалізації, зокрема йдеться про структурні рівні методології глобального розвитку, генезу та структуру економічної глобалізації, трансформацію демографічної глобалізації, співвідношення процесів інтеграції, регіоналізації та глобалізації.

Другий блок присвячений вивченню особливостей глобального поділу праці, міжнародного виробництва, як основи прискорення економічної глобалізації, головних тенден-

* доктор економічних наук, професор

¹ Економічна глобалізація: підручник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, І.В. Бураковський та ін.; за ред. А.С. Філіпенка. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 543 с.

цій глобального науково-технічного середовища, стратегій глобального управління. Значна увага приділена дослідженню глобалізації ринку товарів та послуг, визначенню місця України в регіональній структурі глобальної торгівлі.

У третій тематичній частині аналізуються фінансові детермінанти економічної глобалізації, основні складові діяльності глобальних фінансових інституцій, специфіка функціонування транснаціональних банків у глобальному економічному середовищі. Чільне місце займає дослідження природи та різновидів фінансових криз, сучасних антикризових механізмів, розвитку глобалізації тіньових економічних процесів.

Надзвичайно цінними для вітчизняного читача є глави, в яких розкривається зміст основних моделей економічної глобалізації та геостратегічні імперативи України.

З багатьох можливих способів презентації матеріалу у підручнику прийнято чіткий поділ змісту за найважливішими проблемними напрямками. Велике значення приділено представленню матеріалу у графічній формі. Після основного змісту розділів наводяться конкретні висновки, визначення основних понять, контрольні запитання та завдання для самоперевірки, перелік рекомендованої літератури з досліджуваної теми, що є особливо доцільним з дидактичних міркувань. Тематика, піднята у даному доробку, є багатоаспектною і тому досліджена з використанням різноманітних наукових методів, що свідчить про високу обґрунтованість наукових положень.

Таким чином, книгу відрізняє не лише широке коло навчально-теоретичних проблем та їх вдала розробка, але й її практичне спрямування. Рецензований підручник «Економічна глобалізація» дозволить як теоретикам, так і практикам, студентам економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, аспірантам, викладачам використати її висновки і теоретичні положення у повсякденній діяльності, навчанні та у наукових дослідженнях.